

„Edinost“

zhaja enkrat na dan, razen nedelj in praznikov, ob 6. uri zvečer.

Naročnina znaša:

Za celo leto 24 kron
za pol leta 12 „
za četrt leta 6 „
za en mesec 2 kroni

Naročnino je plačevati naprej. Na naročbe brez priložene naročnine se uprava ne ozira.

Po tobakarnah v Trstu se prodajajo posamezne številke po 6 stotink (3 nvč.); izven Trsta pa po 8 stotink (4 nvč.)

Telefon št. 870.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Oglasi

se računajo po vrstah v petitu. Za večkratno naročilo s primernim popustom. Poslana, osmrtnice in javne zahvale domači oglasi itd. se računajo po pogodb.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Ne frankovani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upravnništvo. Naročnino in oglase je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna se nahajata v ulici Carintia št. 12. Upravištvo, in sprejemanje inseratov v ulici Molin piccolo št. 3, II. nadst.

Izdajatelj in odgovorni urednik Fran Godnik.

Lastnik konsorcij lista „Edinost“.

Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Tru.

Naše razmere.

(Dopis iz čeških krogov.)

V Pragi, 5. aprila 1900.

Imamo narod, ki je brez svobode, ki je popolnoma ovladan od tujih ljudi; narod, kateremu oni, ki ga upravljajo, ne privoščajo svobode v nobeni stvari. Ta narod je razdeljen na več dežel. V dveh deželah je v ogromni večini, ali politična in sodna uprava je tudi tu v rokah drugih, le ne v domačih; izobraževalne zavode ima tu le najnižje vrste, na srednji stopinji pa jako redke in tako vrede, da se v višjih oddelkih poučuje v tujem jeziku; visokih šol nima ta narod. Tako se godi tudi v deželi, kjer ta narod tvori takorekoč vse nje prebivalstvo.

In v drugih deželah, kjer biva ta narod, se mu godi morda še huje — morda, vprašate?

Da! In s tem je dokazano, da more biti še huje, nego si človek more predstavljati.

V drugih deželah, kjer ta narod tvori manjšino prebivalstva, se mu ne priznava niti drobtinica prava. Razven maloštevilnih in nezadoščenih šol najnižje stopinje nima tu izobraževalnih zavodov; politična uprava sploh ignoruje tiste, ki se prištevajo temu narodu; deželni zakonodavni zbori pa so prešinjani od sovražnega duha (sovrážne divjosti) zoper njega. Njegovi zastopniki so izpostavljeni surovostim, ako se poslužujejo v teh zborih svojega jezika in če poskušajo braniti pravico proti krivici.

Dajte ugoditi dvema človekoma, kak narod je to! In sicer najprej Amerikancu ali Francozu ali Švedu ali drugim, potem pa stavite isto vprašanje Nemcu. — Prvi vam odgovori, da je to zaslužjen narod kje v Aziji ali Afriki — Nemec vam pa mirno pove: to je slovanski narod v srednji Evropi.

In Nemec je seveda uganil, da je to ubogi proganjani slovanski narod; kajti Nemec ve, kako se ravna s tem inteligentnim slovanskim rodom. Ta Nemec ve, da se zaradi pešice Nemcev ali Lahov morajo umikati stotisoči slovanskega ljudstva, da je za neznatno število Nemcev v drugih cisljtanjskih deželah tisočkrat bolje poskrbljeno, nego za ves slovanski narod, in tudi tam, kjer je v ogromni večini. Pest se stiska krčevito, kri

burno kipi, če se Slovan spominja svoje usode v srednji Evropi. Za zvestobo in udanost dobiva brce, za možko besedo ga kaznujejo.

Kakó deluje na slovansko sree manifest slovenskih poslancev štajerskih, to se da težko povedati. Iz njega se lahko spozna, da germanska divjost preseza v resnici že vse meje, in da se vsi naporji slovenskega naroda razbijajo ob nasprotstvu vlade in deželnega zbora štajerskega. Mari ni to paskvil na trditev, da je naše stoletje stoletje enakosti, ako zastopniki slovenskega ljudstva na Štajarskem morajo izjaviti, da se v krajih, kjer biva slovensko prebivalstvo, nastavlja uradniki, ki niso zmožni jezika slovenskega, da nemška večina v deželnem zboru ne dovoljuje slovenskemu narodu niti najnujnejših pogojev za kulturno in gospodarsko ekzistenco, da se slovenski mladini ne dajejo ustanove, katere podeljuje deželni odbor, da se za slovensko šolstvo čisto nič ne briga, da ima slovensko prebivalstvo, ki tvori dobro tretjino prebivalstva vse dežele, izmed 60 poslancev le 8 svojih zastopnikov v deželnem zboru.

A kaj pravijo vlade na to? Ali se brigajo, da bi odstranile to kričečo krivico? Ali delujejo na to, da bi slovenski narod dobil vsaj drobtinico svojih pravic? Ne, na vse molče, a svoje mišljenje kažejo v činih, ki se globoko urivajo v spomin slovenskega ljudstva.

Z neumevno politiko — da govorimo blago —, z neumevno politiko se od davnih let odbijajo zvesti živji slovanski in pospešujejo ekscentriška prizadevanja irredente na jugu in severu! Ne da bi odločilni faktorji podpirali pravične in lojalne težnje slovenskega prebivalstva, se celo umikajo pred terorizmom življenja, kateri ne mislijo odkritosrčno z državno celoto. Vedno drzneje in drzneje nastopajo izdajalski pionirji, in njih vpliv na vse, kar se dogaja pri nas, je vsaki dan bolj očividni. To, kar se godi v južnih deželah in v deželah češke krone: proslavljanje ljudi Wolfovega in Schönererjevega mišljenja na ljudskih shodih, to, da ti ljudje nekaznjeno v parlamentu in zunaj njega lahko propagirajo svoje izdajalske ideje; to, da se s takimi ljudmi ne postopa, kakor zaslužijo

prepire. In če je že kdaj pretela nevarnost, posrečilo se je nam otrokom ^{skoro} vselej preprečiti vsako hujsko nevihto. Če je bila že prav huda sila, šli smo mi sami v ogenj, pustili smo se pošteno psovati, še za bunke nismo gledali tako natanko. Pri nas se je vsaj vse bolj hitro zletelo in skončalo, pri očetu in materi pa je trajalo vselej vsaj ^{par dni}. Obadva sta imela navado pred nami ^{je} ^{den} ^{čez} ^{druga} psovati in če se je bilo bati prepira, upotrebi smo tudi to izkustvo. Šli smo k očetu in se pri njem jezili čez mater, pri materi pa čez njega.

— Eh, bodite pametni, kaj se boste spet jezili! Saj jo poznate, kakšna je! Prav gotovo, da se ne spleča! —

— Na, končno imate prav. Rajši se kre- gam z živim vragom, nego z njo! —

Tako je bilo pri očetu in pri materi podobno.

Ta manever se nam je ^{skoro} vselej posrečil, imel je pa posledico, da nismo ni jednega, ni drugega posebno radi imeli.

Kar so nam ravno v šoli vtepali v glavo o ljubezni do staršev, s tem smo izhajali, četudi nam ni prišlo toliko iz srca, ampak, ker je bila že taka obča navada.

O spoštovanju se tudi ni moglo dosti govoriti. Pred našimi očmi so se vlačile razne kočljive stvari na dan in naposled ni nismo mogli ob najboljši voljo zbrisati iz spomina vseh onih mnogih, nelepkih prislovov.

— vse to vzbuja začudenje med vsem slovanskim prebivalstvom te države.

Od vlade moramo zahtevati, naj stori svojo dolžnost in sama odpre oči vsem, ki ne vidijo, kam vedejo in morajo vesti te protislovenske težnje!

Mi Čehi vkljub krutemu boju, ki se nam vedno vsiljuje, kateremu se pa s češkega in avstrijskega stališča moramo po robu postavljati, zasledujemo pravično borbo slovenskega naroda z iskrenim ognjem in najsrčnejšimi simpatijami. Ako trpe škodo in interesi slovenskega naroda, godi se enako nam, in ako trpe interesi češkega naroda, trpe tudi slovenski.

Slovenski narod mora stremeti za vsem, kar imajo Nemci in Lahi v obilni meri, stremi mora za tem in ne odjenjati ni za eno črkico. Nikomur prednosti, vsem enakost! — To naj bo deviza slovanskih narodov. Proti moči postavimo vselej pravo, popolno in enako pravo in ne odstopajmo niti za ped od njega. Nikar ne kažimo skromnosti, in nikdar ne slabosti! Kar imajo drugi, do tega imamo pravico tudi mi. Vsi slovanski narodi — brez izjeme —, ki žive v tej državi so že dovolj zdreli, da si ne bodo dajali več zapovedovati od drugih. Da vidimo, kako dolgo še se bo mogla moč ustavljati pravici!

Politični pregled.

TRST, 9. aprila 1900.

Is deželnih zborov. V dež. zboru Češkem so večeraj razpravljali o predlogu posl. Kaftana glede zakona o prodaji premoga, pridobljenega na Češkem. Razpravljane bodo nadaljevali v današnji seji.

V deželnem zboru Štajarskem so zakonski načrt o novem volilnem redu izročili ustavnemu odseku dvanajstotice. Tudi danes je seja.

Pokopani modus vivendi v Istri. V sobotnem večernem izdanju smo bili priobčili predloge, ki jih je bila stavila hrvatsko-slovenska manjšina v deželnem zboru isterskem kakor pogoj za zopetni vstop v deželni zbor, ali, kakor se govori, za dosego modus vivendi. Čitatelji so videli, da ni nijedne točke med temi zahtevami, ki bi bila le po-

Bali smo se samo palice, udarcev, moči, sile. —

Kako, da bi bilo ^{naše} ^{spoštovanje} in otroška bolezen?!

— Ti, oče je že spet pijan! — je dejal moj osemletni brat in drugi, dva leti starejši, je prezirljivo pristavil:

— Prav za prav tak oče! —

Od matere smo imeli, če mogoče, še slabše menenje, ker se je pri njej ^{kakor} ^{žen-} ^{ski} ^{ono} ^{surovo} ^{prosto} ^{vedenje} ^{še} ^{bolj} ^{videlo,} ^{nego} ^{na} ^{očetu.}

Ob tistem času nekoč sem se prvič zaljubila.

Sicer ni prišlo ravno tako hitro.

Neko nedeljo sem šla od maše. Na cerkvenem trgu pod lipo je stal mlad, mestno oblečen gospod, ki me je ^{stojno} ^{pozdravil.} Precej radovedna sem vprašala ljudi, ki so šli z menoj kdo bi to bil.

— Ej, to je Lovčev sin. Kaj ne veste? —

— To je torej mladi Lovec, — sem mislila na tihem in se ozrla še enkrat, da si ogledam novodošleca boljše in pazneje.

Bilo mu je ^{kaj} ^{dvajset} ^{let.} Bil je jako velik, nekoliko suh ali prav ^{leto}. Brk še ni imel, ali njegove oči so bile lepe, črne, s temnimi, gostimi obrvmi.

Že mnogo sem čula praviti o njem, (Pride še.)

dobna kaki pretiranosti, marveč so naši poslanci v svojem samozatajevanju šli do skrajne dopustne meje. Vsako več bi bil — kakor smo že opetovano povdarjali — neodpusten greh na narodni stvari in na časti hrvatsko-slovenskega prebivalstva v Istri.

Vse, kar so zahtevali, je naravno in se umeje ob sebi. A ravno dejstvo, da se morajo še le zahtevati take naravne in ob sebi umevne stvari, je najhuja obsodba naših razmer. In je kričeč dokaz, kako abnormalne so te razmere. Naravno je in ob sebi umevno, ako zahtevajo, da morejo v zbornici svobodno govoriti v svojem jeziku. Naravno in ob sebi umevno je, ako zahtevajo pravico do ulaganja predlogov in stavljanja interpelacij v svojem materinem jeziku, saj je to jezik ogromne večine prebivalstva! Postulat pravega parlamentarizma je zahteva naših, ako zahtevajo, da se vse, kar se govori v zbornici, torej tudi govori manjšine, vsprejemlje v zapisnik! Postulat najprimitivnejše pravičnosti, posvečen po običajih v parlamentih vsega sveta, je ta, da je tudi manjšina zbornice primerno zastopana v odsekih.

Naši poslanci v deželnem zboru isterskem tvorijo dvetretjinsko večino skupine kmečkih občin, zbok česar je zopet umevno samo ob sebi, da mesto deželnega odbornika iz te skupine pripada njim. In slednjič: ali naj govorimo o zahtevi naših, da naj predsednik skrbi za to, da bodo razprave mirne in dostojne in da naj o reševanju gospodarskih in šolskih vprašanj ne odločajo narodni in politični oziri?! Ne, o tej zahtevi ni niti da bi govorili, ker je prvi del te zahteve postulat pripoznan v vsaki le količkaj omikani družbi, kdor pa se protivi drugemu delu, ta je jednostaven sovražnik širjenju kulture med ljudstvom.

To so torej tiste pretirane zahteve hrvatsko-slovenske manjšine v deželnem zboru isterskem!! V te zahteve bi jim morali privoliti brez daljšega, tudi ko bi naši ne hoteli privoliti v nikake daljne koncesije Italijanom. Ali naši so šli dalje v svoji popustljivosti in svoji miroljubivosti, oni so bili pripravljeni to gori naštetu, samo ob sebi umevno, poplačati s prav izdatnimi koncesijami italijanski večini v prilog. V načelu so seveda morali — gorjé njim, ako bi ne bili storili tega! — varovati pravico našega jezika, ali pri volji so bili dopustiti, da se predsednik poslužuje samo italijanskega jezika, in da tudi odseki razpravljajo le v tem jeziku! Prosimo, to se je zgodilo v deželi, ki je po ogromni večini slovanska. To je pač dokaz popustljivosti, ki menda nima para!!

In tudi ta žrtev, katero so hrvatsko-slovenski poslanci hoteli položiti na oltar miru, tudi ta žrtev ni bila zadosti, ali z drugimi besedami: Italijani bi hoteli menda, da naši pogazijo dostojanstvo in čast svojo in svojega roda! Tega pa ne stori nikdo, ako ima le še iskrico ponosa in močtna v sebi. Mi smo miroljubivi in si želimo odpočitka, ali za tako ceno ne bomo kupovali miru! Med bojem in takim mirom pa vendar raje volimo — boj!!

Odgovornost pa odklanjamo in naj jo le nosijo oni in izključljivo oni, katerim so celó take zahteve — pregrostanse, in pa oni poklicani činitelji, ki ne morejo in ne morejo najti primerne besede in primernih dejanj, proti brezprimerni intransigenci italijanske večine v dež. zboru isterskem!!

Ali je učenje ruskega jezika res panslavistična demonstracija? Ker so radi predloga, ki ga je v deželnem zboru češkem stavil posl. Šamanek za poučevanje ruskega jezika na čeških realkah, Nemci zopet ubrali svoje strune, da v vseh možnih variacijah prepevajo staro pesem o pansla-

PODLISTEK.

Moja prijateljica.

Piše Kopriva.

Mene ni tisto malo blata in peska prav nič ^{zapravilo}, bila sem celo naravnost ponosna, kadar je, ko sem šla skozi vas, cela truma otrok tekla za menoj in klicala moje ime.

Vse bi bila rada, prav zelo, zelo rada imela!

Ali očetu in materi ni bilo do moje ljubezni.

Toliko važnosti je bilo v meni, da bi bila vse bogastvo svojega srca delila s polnimi rokami, samo, če bi bila imela komu.

Mnogo sem sanjerala o nekem možu, ki bi me rad imel, ki bi me poljubljal in mi ljubeznivo in pristrčno gledal v oči. Ali v vsem našem sosedstvu ni bilo nobenega takega mladega moža in moje sanjarije so ostale splošne, ne da bi se bile ^{koncentrirale} na kako določeno osebo.

Tako je prišlo počasi poletje. Brata sta prišla bleda, izstradana domov, — oče je plačeval za nju smešno majhne mesečnine. Sicer sta oba trdila, da imata dovolj hrane in vsega.

No, o tem bi se govorilo!

Postalo je pri nas živahno in veselo. Brata sta vse oživila, vsa hiša je bila polna njihovega hrupa. Oče in mati nista našla časa za

vizmu, se moramo zaresno vprašati, je-li res nevaren panslavist oni, ki se uči temu jeziku?

No, ker se je že v Avstriji udomačila ta lepa navada, da o vsaki priliki gledamo in poslušamo, kako dišejo, kaj delajo in kako mislijo gori v blaženem nemškem rajhu, pa pojmo tja gori tudi po odgovor na to vprašanje! Gori ob Reni, kjer stoji — kakor nam pripoveduje ona pesem, ki se prepeva, kjer sta le dva Nemea skupaj in brez katere si ni možno misliti med Nemei ni žalostnega ni veselega dogodka — kjer stoji torej tista »Wacht am Rhein«, ki skrbi, da more velika nemška domovina mirno spati, tam gori v Kolonji izhaja list »Kölnische Zeitung«. Ta list je menda vzvišen nad sum panslavizma. A baš ta list je nedavno temu objavil članek, ki se je toplo potezal za uvedbo ruskega jezika na nemških realnih in realnih gimnazijah. Velegermanski list je menil: Rusija je naš največji sosed. Nemška industrija ima na Ruskem razmeroma veliko tržišče. Mnoge velike nemške hiše imajo v velikih ruskih mestih svoje podružnice in kdor v Rusiji pridno in vestno dela, mu navadno dobro gre! Pravi in najboljši podjetnik v Rusiji je država. Z ozirom na veliko vojno moč Rusije postaja tudi za nemško vojsko potreba, da se uči ruskemu jeziku. (Tu dokazuje list z mnogimi konkretnimi podatki, kako nemška vojska potrebuje ljudi, ki znajo ruski.) In potem nadaljuje: V marsičem bi bili na boljsem, ako bi se ruščina vsaj fakultativno učila na realnih in realnih gimnazijah; v času miru bi imel od tega dobiček trgovec in industrijalec, istotako kakor vojska! Omenivši one zavode, kjer poučujejo v ruščini, piše »Kölnische Zeitung« dalje: »Kjer je pouk v ruskem jeziku pristopen širšim krogom, pritiska veliko število slušateljev, tako da je število ruskih tečajev nezadostno. To vedo najbolje učitelji ruskega jezika v Berlinu.«

Tako menijo in sodijo na Nemškem o potrebi učenja ruskega jezika! Če pa kdo v Avstriji sodi istotako o tej potrebi, je — panslavist. Ali je res, da se naši industriji in trgovini tako dobro godi, da jej ne treba širiti polja svojega delovanja?! Ali bi jima ne delo dobro, ako bi si pridobivali ruska tržišča? Kdo bi mogel trditi kaj takega?! Pravilo bi se, vodo v morje nositi, ako bi hoteli dokazovati nasprotno: da bi bilo naši trgovini in industriji le v velikansko korist in povzdigo, ako bi osvojala ruska tržišča in bi tudi v tem pogledu posnemala prizadevanje nemške industrije, ki vidi jeden prvih pogojev v dosegu tega namena ravno v učenju ruskega jezika! Ali stojte, morda je tu vmes neki drugi namen, ki povsem odgovarja prizadevanju Bismarkovemu: ubijati nas gospodarski! V mislu tega Bismarkovega programa morda naši nemški srditeži ne bi hoteli, da bi avstrijska industrija in trgovina mogli konkurirati z nemško industrijo in trgovino na — ruskih tržiščih.

Kraljica Viktorija na Irskem. Kraljici Viktoriji se je v soboto v »Phoenix-parku« v Dublinu poklonilo 30.000 otrok in kraljica se je dvakrat peljala mej njih vrstami. V tem so se ji prirejale burne ovacije. Tako poročajo angleški listi. Neki dunajski list pa je prinesel sledečo depešo: Včeraj je bila v Dublinu hišna preiskava v redakciji nacionalističnega lista »United Irishman« in so se zaplenili eksemplari članka: »Kraljica lakote«, ker isti hujska k ustaji. Te dve tako nasprotni si poročili sta jako značilni za odnose v Irski.

Tržaške vesti.

Volilec svojim novoizvoljenim poslancem. Včeraj se je predstavila gospodu dru. Otokarju Rybáru mnogoštevilna deputacija, ki je iskreno čestitala svojemu novemu zastopniku.

Dru. Gustavu Gregorinu so pa narodni Križani doposlali nastopno brzojavko: Hvala leži Vam sokrva in Križani, kakor vedno zavodni sinovi majke Slave, Vam častitamo iz gorečega srca in kličemo našemu novemu deželnemu poslancu, oziroma mestnemu svetovalecu, krepki in veseli: Živio!

Zavedni Križani.

Ljubljanski župan okoličanskim volilem. Od župana ljubljanskega, gospoda Ivana Hribarja, nam je došla nastopna brzojavka: Slovenskim junakom, ki so včeraj dosegli tako častno zmago v nejednakem boju, izreka svoje občudovanje župan Ivan Hribar.

O volitvi v I. okraju. Nepričakovanemu nevarstvu v I. okraju utegne biti vzrok tudi ta, da so se domači voditelji agitacije nekoliko preveč zanesli na pridobljene volilce pri sv. Mariji Magdaleni zgornji, kateri kraj je do sedaj vedno po veliki večini proti nam glasoval. Tam se je računalo na 20 do 30 glasov za našo stranko, in s temi glasovi bi nam bila zmaga zagotovljena. A na večer pred volitvijo je — kakor smo doznali — mladi Vekjet po dom. Boca iz sv. Marije Magdalene zgornje premočil kakih 30 volilcev in jim usilil glasovnice z Banellijem. O tem seveda naši agitatorji na dan volitve niso znali in so se vedno zanašali na te glasove.

Nekoliko je naš neuspeh povzročilo neko tamošnje konsumno društvo, v katerem so sicer skoro sami domačini, ki pa ima za predsednika nekega Italijana. To društvo nima še koncesije za krčmo in ker jim je Banelli zagotavljal, da dobe koncesijo, ako volijo njega, je to služilo kakor uspešno agitacijsko sredstvo.

Še od neke druge strani, od katere bi bili najmanj pričakovali kaj takega, je nastal strasten agitator za Italijane. Nedefinitivni učitelj Fonda, ki je svoječasno moral iz službe magistrata na Kras radi svojega narodnega prepričanja, in ki se je zopet vrnil v službo magistrata, je bil agitator za Banellija. Dolgo nismo hoteli verjeti temu, ali sedaj smo prepričani. No, sedaj menda postane definitiven. Zaslužil je. Mi bi mu niti ne bili zamerili, ako bi bil ostal pasiven, ali da je nastopal aktivno in se tako izneveril prepričanju, na katero je prisegal še pred kratkim — tega mu ne moremo odpustiti in se mož ne sme čuditi, ako ga bomo odslej prištevili med nasprotnike svojega naroda!

Le temu kombiniranemu napadu je pripisati, da smo podlegli za par glasov, a jeden glavnih vzrokov, da so se Italijani vrgli z vso silo na ta okraj, je bil ta, ker so hoteli demonstrirati proti — poštnemu pečatu, ki nosi tudi ime Skedenj in so hoteli torej dokazati, da je Skedenj italijanska vas. Proti takemu kombiniranemu napadu ni mogla vspeti uzorna agitacija naših prvakov v Skedodju in pri sv. Mariji Magdaleni, med katerimi moramo s posebno pohvalo omenjati: Antona Sancina-Drežaja, Frana Šumana, Dragotina Godina, oba ugledna brata Miklavca, Ivana Sancina p. d. Rošo, Andreja Godina, učitelja tamburašev, Antona Nardina, Lovro Flego-Lazarja, predsednika čitalnice, in več družib, katerih imena se ne spominjamo.

Ali je Skedenj res italijanski?! »Piccolo« hoče po vsej sili iz izvolitve Banellijeve, tega poraza — volilne morše, izvajati dokaz, da je Skedenj italijanski, da je torej Servola in ne Skedenj, iz česar da sledi, da dvojezični poštni pečat ni opravičen in da je marveč napad na italijansko posest! Siromak bi hotel dokazati, da solnce ne sije na nebu. Kakov dokaz je to? Ali more trditi, da vsaj polovica onih, ki so oddali Banelliju svoj glas, niso Slovenci?! Ali so s tem, da so se dali preslepiti, nehali biti slovenskega rodu?! In denimo tudi, da so vai volilec Banellijeve Italijani! Ali bi bilo s tem dokazano, da je Skedenj italijanski? Ali ona blizu polovica glasov, ki jih je dobil dr. Abram, ne veljajo nič?! V tem najneugodnejšem slučaju bi mogli mi še vedno trditi, da je Skedenj dvojezičen. To pa tem bolj, ker baš glasovi za Abrama so bili od pravih domačinov, dočim je Banelli dobil velik del glasov od priseljencev!! Sicer pa imamo klasično pričo, da Skedenj ni italijanski, v gospodu Banelliju. Mož si ni vedel pomagati drugače, nego da je izdal nastopni oklie tudi v — hrvatskem jeziku:

Zbori gradsko večje. Birači I. okoliša! Mož kega Vam podpisani odbor podlaga kot Vašeg zastopnika v gradskom večju jest Carlo Banelli posestnik. On zaslužnje vse Vaše poviednje. Glasujte vsi za njega takor da bode on sigurno izabran za dobro Vaše in Vašeg zemlje. Glasujte jedno glasno. Servola, dne 6 aprila 1900. Odbor I. okoliša (Oduor Servole).

Le se napačaj torej »Piccolo«, tega vendar ne dokažeš nikoli, da je Skedenj Servola in italijanska vas. Skedenj je Skedenj in — naš!

Oh, da bi Bog dal, da zmagamo! Pod tem naslovom nam pišejo: Ko smo te dni hodili po Lonjerju, Rocolu in Kjadinu, smo slišali, kako so tu in tam vzdihovale naše vrle okoličanke: »Oh, da bi Bog dal, da zmagamo!« Možaki so pa odgovarjali: »Bog

je več nego hudič in on je na naši strani!!« Uresničilo se je! Zmagali smo, sijajno zmagali! Na naši strani je pravica in pravica je vrgla onega, ki se je bojeval v Garibaldijevih vrstah proti svoji domovini! Bog vam plačaj vsem vam, blage duše, ki ste se trudili, da rešite sramote sebe in svojo domovino! On, ki vse vidi in vse ve, naj vam vaš trud stotero povrne na tem in onem svetu! Onim pa, ki delajo proti lastnemu bratu, proti narodu in domovini svoji, onim naj kličemo — prokletstvo? — Ne, odpustimo jim, saj ne vedo, kaj delajo! Morda pride dan, ko se spame-tujejo. Morda se nam pridružijo, spoznavši, da so na krivi poti! Vam sovražnikom pa kličemo: Vi ste danes naši sovražniki, vi nas nazivljete Kraševce, Kranjce, »foreste« in Bog vedi, še kaj vse, ali vedite, da vam mi vse odpustimo, ker vemo, da je le »antikrist« oni, ki vas hujska proti nam! Vemo, da imate na dnu srca še iskrico narodnega čuta, onega, ki ste ga vsprejeli va-se z mlekom od svojih slovenskih mater! Zato vas ne preklinjamo. Prosimo pa vas, kakor se prosi brata: spreobrnite se, spoznajte, da smo mi edini pravi vaši prijatelji, ki vam želimo iz dna srca vse dobro in da so sedanji vaši »prijatelji« le hinavci, ki delajo le na to, da bi vas potujčili, da bi vam iztrgali iz srca ono, ki se imenuje ljubezen do domovine!

Glejte na naš Lonjer, kjer je, izvzemši oslarja in še par prodanih duš, vse naše! Vprašajte jih, kedar so bili bolj srečni in zadovoljni, ali sedaj, ko so z nami, ali pa nekda, ko nam — vsaj po večini — niso bili prijazni?! Oni niso delali ne za denar in ne za vino, oni so delali le za čast naroda, katerega sinovi so, in za čast svojo, kar so tudi dosegli v polni meri. Lonjer naj vam bo v izgle in mi s stomilijonnim narodom slovanskim vas bomo blagoslovljali.

Osel na volišču! »Pri lovec« v II. okraju se je primeril med drugimi komičnimi prizori tudi ta, da se je pripeljal eden od »dveh« Lonjerskih odpadnikov z osličem do volišča. Prizor, ki se je vršil o prihodu te žalostne prikazni, je bil tak, da moramo biti z žujim popolnoma »zadovoljni«.

Kakih 200 mož in mladeničev je vrisčalo nad to zgubljeno revu! Ne vemo, kedo je bil bolj v zadregi, ali osel, ali — mož, ki je osla vodil! Osel je gledal klaverno v tla; menda je slutil žalostni položaj svojega voditelja!

Bali smo se hujega in le želeli, naj bi se ta — oslarija čim prej odstranila, kar se je zgodilo potem, ko ga je razjarjeni narod po vrednosti — počastil. Dal Bog, da bi ne doživeli več takih prizorov!

Mladina naša! Pišejo nam: Pred tednom ste pisali v »Edinosti«, kako je neki narodni dijak izjavil, da zapusti rodno hišo, ko bi znal, da mu oče glasuje za eikorijo. (Cikorija izhaja iz irredentarskega društva »Concordia«, katero so ustanovili lahonci v nadi, da nas prej pokopljejo, ter tako pripravijo za mater — Italijo!)

Danes Vam imam sporočiti o sličnem slučaju mladeniške ljubezni do svojega zati-ranega naroda. V drugem okraju je narodna družina, ki ima svojo hčerko na učiteljišču. Ta hčerka je, ko je čitala v »Edinosti« ime nekega sorodnika, ki je bil imenovan kakor narodni nasprotnik in koso to čitale tudi ostale sošolke, takoj pisala očetu, naj nemudoma izjavi v »Edinosti«, da ni on dotični, ki je bil napaden. Oče bi rad ustregel ljubljeno hčerki, osobito, ko je tožila, da jo sošolke napadajo, ali smilil se mu je napadane, zato je opustil namerjano izjavo. Srčno veselje me je obšlo, ko sem slišal, kako se naša mladina poteguje za čast in napredek roda svojega in za čast svoje narodne družine. Solza mi je porosila oko in sveta srčnost se me je oprijela, tako, da sem podvojil svoje sile v obrambo domovine pred garibaldinci in polentarji, ki preže na to rodno grudo našo.

Otroci morajo ubogati svoje stariše, ko jih pametno uče, a tudi stariši so dolžni poslušati nasvete svojih mlajših, ako so isti pametni in umestni. Ti draga, nepoznana mi duša, ki začasno živiš oddaljena od svojeev, ki pa tako skrbiš za svoj narod, svojo in svoje hiše čast, sprejmi srčni narodni pozdrav od pisca teh skromnih vrstic in od vsega ljubljenege Ti naroda, za katerega se tako iskreno potegujem.

Dokler imamo tako mladino za seboj, dokler se nahajajo taki značaji med našo mladino, je naša bodočnost zagotovljena.

Agitator.

K volitvi v V. okraju. V včerajšnjem poročilu v V. okraju je po neljubi pomoti

izostal zaključek, v katerem je bilo povedano: da je došlo na volišče 390 volilcev in da je naš kandidat, gospod Ivan Goriup, dobil 219, a Burgstaller 171 glasov.

Nezadovoljnost na znanje. Oni nezadovoljneži, ki so toliko godrnjali, ker je politično društvo sklenilo, da v mestu ne postavi kandidatov, naj poslušajo kar piše »Der Süden« v tem pogledu:

Ker se volilec niso udeležili volitev v IV. razredu, so bili Italijani med seboj. Vzlic temu ni bilo »presenečenj«, kakoršnjih se je pričakovalo vsled razprtij v italijanskem taboru. To dokazuje, kako zgrešeno je bilo, ko se je političnemu društvu »Edinost« očitala ta neudeležba, češ, da bi se bili Slovenci lahko okoristili na razporu med Italijani. Izid volitve je pokazal, da bi udeležba Slovencev za sedaj ne imela nikake nade do vspeha in bi povzročila le razcepljenje moči, katere treba vse porabi za volilni boj v okolici.

Tako sodijo ljudje, ki — mislijo.

Nekaj z naše pošte. Pišejo nam: Dne 5. t. m. sem nesla na pošto zabojček, namenjen v Medvode. Dotični uradnik me je vprašal, kako se to pravi po nemški? Jaz sem mu pojasnila, da Medvode so Zwischenwässern, in uradnik je hitro šel pod Medvode pisat nemško ime! Hkratu pa je vskliknil prav zaničljivo: Dieses Slovenisch!! Jaz pa sem mu povedala, da celo z ravnateljem pošte lahko govorim slovenski, on pa me tu zaničuje radi mojega jezika! Le hvaležen bi moral biti, ako mu človek daje uljudno pogledilo; če pa on ne zna deželnih jezikov, a se radi tega ne iznaša nad strankami, ampak naj raje prosi, da ga premestijo kam, kjer bo mogel in hotel brez tacihi zadržkov opravljati svojo službo! Jaz sem ga zavrnila: druge Slovenke naj store istotako!

Čudno naključje. Včeraj je izlil tržni komisar neki ženi — 8 bokalov mleka dobre mere. A čudno naključje je bilo to, da je bila to žena jednega največjih eikorijašev VI. okraja med Kontovljem in Križem.

Iz-pred naših sodišč. Včeraj so bili na tuk. deželnem sodišču obsojeni: 17-letni Marko Katalinci iz Brloga na Hrvaškem zaradi tatvine, katero je po noči od 4. do 5. marea t. l. izvršil v Opatiji, v 3 mesece težke ječe; 42-letni Vincencij Krt iz Hruševce zaradi težke telesne poškodbe v 3 mesece težke ječe in 20-letna dekla Marija Doje iz Suhorja zaradi tatvine v 16 mesecev težke ječe.

Okrajna bolniška blagajna. Zadnji teden je bilo prijavljenih 367 slučajev bolezni, 406 oseb je bilo proglašanih, da so zdrave, 856 jih je nadalje ostalo v zdravljenju. Med poslednjimi je 115 takih bolnikov, ki so ponesrečili na delu. Prestopkov proti predpisom zdravnikov je bilo 201. Na bolniških podporah se je izplačalo tekom zadnjega tedna 10.309,48 kron.

Iz ljubosumnosti je nastal prošlo noč v neki krčmi na Opčinah prepir, v katerem je dobil Rudolf Vidav več ran z nožem. Spravili so ga v tuk. bolnišnico.

Povožen je bil včeraj 40-letni postrešek Rudolf Hribar iz ulice Gelsi št. 3. Voz ga je ranil na obeh nogah. Na rešilni postaji so mu podelili prvo pomoč.

Čitateljem. Ker se je motor tiskarne nekaj pokvaril, je zadnja številka »Edinosti« izšla še le danes zjutraj mesto sinoči. In ker je motor sedaj v popravi, ni izključeno, da bo te dni kaka zamuda.

Za žensko podružnico družbe sv. Cirila in Metoda je darovala prvih pet kron gospodičina Milka Mankoč. Posnemajte, drage rojakinje in rojaki, vrlo rodoljubko! In geslo bodi: prvih pet kron sv. Cirilu in Metodu! Nadalje je doposlalo »Delalsko podporno društvo« 54 gl. 4 nč., nabranih v društvenih pušicah. Gospa Mayer 20 novč. Srčna hvala vsem častitim darovalkam in slavnemu bratskemu društvu!

Pevski zbor »Zvezda« v sv. Ivanu priredi velikonočni ponedeljek, če bo lepo vreme, izlet k konsumnemu društvu na Frdenič pri sv. Ivanu.

Vesti iz ostale Primorske.

× Imenovanje. Cesar je imenoval deželnega sodišča svetnika Antona Gironcolija pl. Steinbrunna v Gorici višega deželnega sodišča svetnikom v Trstu ter podelil deželnega sodišča svetniku Frau Codrighu v Trstu, oprostivši ga pristojbin, naslov in značaj svetnika višega deželnega sodišča.

× Nekoliko iz Umaga. Pišejo nam: Že dolgo pred občinskimi volitvami v Umagu so se stranke dražile s popevanjem nasprotnih in žaljivih kitic. Ker pa na ta način bi bilo mogoče priti do resnih nastopov, je bilo kmalu in je še strogoza branjeno v Umagu popevati katerekoli pesmi. Tudi novinci niso smeli grla napenjati. Vsaki prestopnik se aretirati mora potem na okr. glavarstvo v Poreč. Pa ne samo petje, ampak tudi vsaka sumljiva beseda, javno izgovarjena, more spraviti dotičnika v veliko zadrego. Tako dela italijanska gospoda z Italijani, ki so po vrhu še »cittadini«. Kaj bi še le bilo, ako bi se bile vzdignile hrvatske podobčine proti oblastnežem in tlačiteljem svojim?! V tem slučaju bi bili dali Italijani umeti na gotovem mestu, da se Hrvatje hočejo puntati in posledica bi bila ta, da bi bili vojaki poplavalili podobčine, da — bi krotili »barbare« in »Uskoke«!

Vesti iz Kranjske.

* Županska kriza v Spodnji Šiški. Kakor posnemljemo iz ljubljanskih listov, je večletni spodnješiški župan gosp. Kauschegg odstopil, kakor smo že tedni poročali in sicer vsled razkritja nekaterih nerednosti, katere je zakrivil njegov pisar. Do tega poslednjega se je o svojem času obrnil neki narednik vojaške godbe v Ljubljani, ki je pristojen nekam na Sedmograško ter bi rad dobil avstrijsko državljanstvo in pristojnost v Spodnji Šiški, s prošnjo, naj mu v to svrhu svetuje. Županov pisar mu je takoj obljubil, da sam uredi vse potrebno in na to mu je narednik plačal 15 gold. za takso, 2 gld. za koleke in še 10 gld. za uboge. Res je narednik potem tudi prejel od pisarja dva dokumenta s podpisom župana Kauschegga in na podlagi teh je narednik prošil za podelitev državljanstva. Stvar je bila na dež. vladi in je prišla tudi v ministerstvo. Ministerski referent je zahteval zapisnik v občinski seji, v kateri se je sklenilo, podeliti rečenemu naredniku pristojnost, ako zadobi državljanstvo. Tega zapisnika pa seveda ni bilo, ker občinski zastop v Spodnji Šiški o vsej stvari sploh ni vedel ni besedice in je pisar falzificiral županov podpis. Po zahtevi ministerstva je prišla vsa stvar na dan. Seveda tudi od denarja, ki ga je plačal narednik ni dobila občina. Govore, da je še družih nerednosti na občini, upravi. Uvedena je preiskava.

* Državna podpora. »Muzejskemu društvu« v Ljubljani je ministerstvo za nauk dovolilo 400 K podpore.

* Utonila je na Dolenjskem 21-letna poštna upraviteljica iz Železnikov, A. T.

* Velikonočne počitnice ljubljanskih in srednjih šol bodo trajale od 11. do 17. t. m.

* Potres so občutili dne 8. t. m. ob 9. uri 10 m. dopoldne v Novem mestu. Sunek je bil v smeri od juga proti severu in in je trajal jedno sekundo.

* Peta stavbena doba po potresu se je pričela v Ljubljani. Škoda le, da slabo vreme tako neprijetno ovira, da bi prišla stavbena dela v popoln t. Izvrševati so se pričela pred vsem notranja zidarska dela v novozgrajenih hišah. Na deželnem dvoreu in justični palači so se stavbena dela tudi že pričela. Na zadnji je nekaj temeljnega zidovja že narejenega. Na tej zgradbi se uporablja tudi oddelek (70) kaznjencev iz Maribora in sicer na kopanju tal. V Gradšču se prične tekom letošnje pomladi gradnja Stubenbergove mestne ubožnice, na Sv. Jakoba trgu se začne z gradnjo poslopja mestne deklishe šole in v Vodmatu z jubilejsko ubožnico. V Trnovem zgradi slovensko stavbeno društvo jedno poslopje. Vrt gluho-nemniškega poslopja je že obgrajen s kamennito podlago, na kateri je železna ograja že izvršena. Delavcev je došlo do zdaj v Ljubljano 400 do 600. »Slov. Narod« graja postopanje nekaterih ljubljanskih stavbenih tvrdk, ki jemljejo na delo laške zidarje in celo iz krajev, ki so na sumu, da v njih razsajajo koze, domačine pa odpravljajo. Ali bi se ne dalo nič storiti proti taki krivici in taki objestnosti dotičnih stavbenih podjetnikov?!

Razne vesti.

Iz žalosti na smrti generala Jouberta se je obesil na Dunaju 17letni pekovski vajenec Karl Marawitz. Isti je takoj ob pričetku ransvaalske vojne srčno želel, da bi potoval

v Transvaal ter se ondi bojeval na burski strani. Seveda se mu želja ni uresničila. Že nekaj dni sem so na Morawitzu opazovali znake umoboljja. Ko je pa čital v časopisih poročilo o Joubertovi smrti, bilo je konec njegovega miru. Noč in dan je neprestano jokalk za nepoznanim, a vrlim generalom. Vmes pa je vsklikal: »Te žalosti ne prenesem!« Dne 2. t. m. pa je šel navidezno miren v svojo spalnico ter se ondi obesil. Tragična smrt mladeniča je vzbujala veliko sočutja.

Vsled trpinčenja svojih starišev je zopet umrl neki otrok v mestu Ričan na Češkem. Bestijalna zakonca Czerny sta svojega 4 in pol leta starega sinčka tako pretepala, da je imel vse ude pohabljen, da je bil poln gnojnih ran in opečen na raznih krajih. Priče pripovedujejo, da sta dečka posajala na razbeljen trinožnik, ali ga devala na ledenomrzlo vodo ter ga neusmiljeno pretepala. Otrok je umrl in zdravnik je na mrtvem truplu konstatiral, da je otrok umrl radi trpinčenja. Ko so peljali zakonca na sodišče, ju je hotelo občinstvo pobiti. Razprava bo v kratkem v Pragi.

Kurijozum na pariški razstavi ima biti brodovje od 1156 miniaturno-oklopnice vseh narodov, katero je baje ravnatelj ladijostavja turške admiralitete Ahmed paša z lastnimi rokami izrezal in zlepil in ki je sedaj na ogled v vojašnici Kasim paše v Carigradu.

Brzjavna poročila.

Cesar na Nemškem dvoru. DUNAJ 9. (K. B.) »Pol. Correspondenz« javlja: O prihodnjem obisku avstrijskega cesarja v Berlinu se bo v spremstvu istega nahajal minister za vnanje stvari, grof Goluchowski.

BEROLIN 9. (K. B.) »Wolff« javlja: Nj. Veličanstvo Fran Josip je napovedal svoj obisk na berlinskem dvoru za dne 5. maja, da se dne 6. maja udeleži svečanosti, ki se bo vršila o priliki proglašenja polnoletnosti prestolonaslednika.

O obisku cesarja Frana Josipa v Berlinu.

LONDON 10. (K. B.) O priliki naznani, da potuje cesar Fran Josip v Berlin, naglašja »Morning Post«, koliko je storil cesar za svojo državo, ter pravi da bo ta obisk velike važnosti za Avstro-ogersko in Nemčijo. Zveza teh dveh nemških vladarjev jamči za to, da v Evropi ne pride nobena država do nadvladja.

Stavke.

KLADNO 9. (K. B.) Včeraj so rudarji sklenili na tukajšnjem shodu, da se javijo danes ob 9. uri zjutraj vsi na delo ter da istodobno izroče zahtevke delavcev.

RUMBURG 9. (K. B.) Vesti iz Warnsdorfa potrjujejo, da štrajkujoči tkalci začnejo danes popoldne zopet delati.

Iz dvornih krogov.

DUNAJ 10. (K. B.) Dedni veliki vojvoda Badenski in soproga sta se danes v jutro odpeljala v Karlsruhe.

Vojvoda Filip Württemberski in soproga sta prispela včeraj iz Merana semkaj.

Čestitka dunajskih Slovencev Tržačanom o priliki volitev.

DUNAJ 10. ob 12:50 pop. (P.) Slava vrlim borilec ob Adriji! Naprej in tudi Banellijem ne bo prostora. Cankar, Dimnik, Dolenc, Kraigher, Verčon, Zupančič.

Nemiri v rodu Ašanti.

LONDON 10. (K. B.) Glasom brzjavke Hodsona, guvernerja »zlate obali« iz Kumasi so nastali nemiri vsled tega, ker je Hudson poslal iskat zlatega stola Ašantičev. Pleme Kumasi je napadlo četo ter pomorilo oziroma ranilo 23 mož. Glavarji črnecev so bili lojalni ter se niso hoteli pridružiti Kumasičcem. Hodson se nadeja, da bo mogel ustajati zadušiti, ne da bi tekla kri ter se polastiti provzročiteljev.

Cene duhana na Španjskem.

MADRID 7. (K. B.) Zvišanje cen duhana je prozročilo v provinci Murcia nemire. V La Union je nekdo, ki protestira proti zvišanju cen duhana, ubil nekega kadileca.

Iz angleškega parlamenta.

LONDON 9. (K. B.) Spodnja zbornica je sprejela zakon o zakupih zemljišč s 115 glasovi proti 30 ter se je potem odgodila do 26. t. m.

Pariška razstava.

SREDEC 9. (K. B.) Minister za trgovino in poljedelstvo, Načevič, se je sinoči odpeljal v Pariz, da se kakor voditelj bolgarskega oddelka udeleži otvoritve razstave.

[Marki Hoyos umrl.

MADRID 9. (K. B.) Bivši španjski poslanik na dunajskem dvoru, marki Hoyos, je umrl.

Vojna v južni Afriki.

Angleška patrola in Boerci pri Waschbanku.

LONDON 9. (K. B.) »Times« javljajo iz Ladysmitha: Patrola 13 husarov je pri Waschbanku trčila na Boerce.

Ubegli Boerci. — Kužna bolezen.

LONDON 9. (K. B.) »Reuter« javlja iz Simonstowna včerajšnjega dne: Od 30. ubeglih Boercev so jih zopet ujeli 15. Med ujetimi Boerci so bili 4 nadaljni slučajni smrti vsled legarja. Bolezen razsaja že tudi v mestu ter je že zahtevala žrtev.

Angleži pri Fourteen Streams.

LONDON 9. (K. B.) »Reuter« javlja iz Warrentona dne 7. t. m.: Angleži s sinoči obstreljali železniško postajo Fourteen Streams, katero je bil zasedel sovražnik. Ker so na nekem poslopju v bližini razvili zastavo »rudečega križa«, so Angleži ustavili streljanje.

General Gatacre se je umaknil Boercem.

LONDON 9. (K. B.) »Times« javljajo iz Bloemfonteina: General Gatacre je nuletel pri Reddersburgu na Boerce ter se je umaknil v Bethany, ne da bi se bil spustil v boj. — Isti list javlja iz Capstadta dne 7. t. m. zvečer, da je glasom govornice brzjavna zveza z Bloemfonteinom pretrgana.

Gibanje pred Aliwalnorthom.

LONDON 9. (K. B.) »Reuter« javlja iz Aliwalnortha dne 7. t. m.: Včeraj so prišle iz Rouxvillea semkaj štiri stotnije irskih strelcev in dve stotnji dobrovoljcev; zadnjo stražo sta tvorila dva eskadrona mejnih jezdecov, katera je bil odposlal general Brabant. Enega poročnika in dva jezdece pogrešajo. Boerci imajo dva mrtveca.

O nesreči Angležev pri Koornspruitu.

LONDON 9. (K. B.) »Times« javljajo iz Capstadta dne 5. t. m.: Posameznosti o nesreči pri Koornspruitu kažejo občudovanja vredno spretnost Boercev in neverjetno malomarnost in neprevidnost angleških častnikov, ki bi po tolikih neuspehih vendar morali biti bolj pazljivi. — Isti list javlja iz Bloemfonteina dne 6. t. m.: Zguba pet stotin pomenja nesrečo zato, ker je s tem dovršeno gibanje vzhodnega krila Boercev, ki imajo sedaj prostor južno od Sannporta do neke točke vzhodno od Jägersfonteina zaseden, da-si le na redko. Angleži čuvajo železnične proge in postaje, kar pa zahteva težavno službo patrol.

Angleži v Lepeneru osamljeni.

LONDON 10. (K. B.) »Times« javljajo iz Lepenera z dne 7. t. m., da je tamošnja garnizija dejanski izolirana, a da so obrambene pozicije Angležev sila močne ter da imajo Angleži dovolj živil. Med prednjimi stražami je vedno čuti streljanje.

Trgovina in promet.

Assicurazioni Generali.

Predvčeraj se je vršil občni zbor tega zavarovalnega društva, ki posluje mnogo tudi v slovenskih pokrajinah. Iz 68. letnega poročila posnemamo naslednje podatke: Uvodom naglašja poročilo, da ni pričakovati, da bi se razmere, ki neugodno uplivajo na razvoj naše industrije, kmalu obrnile na bolje; treba je napeti vse sile, da podjetje napreduje v kljub tem razmeram.

Za življenjsko stroko je bilo minolo leto ugodno: pomnožil se je portfelj, a umrljivost je zaostala znatno za tem, kar je bilo pričakovati.

Ponujenih je bilo 11.408 pogodb za zavarovalno svoto 84.600.332-52 K, a sklenilo se je 9594 pogodb za svoto 72.256.406-89 K. Vsa zavarovana glavnica je znašala koncem leta 483.973.169-56 K; prirastlo je iste od zadnjega leta za 34.745.352-34 K. Rezerve za premije in prenosi istih za zavarovane glavnice in rente je bilo založene 124.140.392-59 K, t. j. od minoleta več za 10.003.809-90 K. V stroki zavarovanja proti naravnim neugodam je tudi opaziti znatno razširjenje delovanja, vendar je neugodno uplivala konkurenca in veliko število elementarnih nesreč.

V bližnji prihodnosti začne poslovati oddelek za zavarovanje proti ulomom in tatvinam.

Garanejski zaklad društva je znašal koncem leta 1899. kron 162.608.919-18, ki je dobro naložen v nepremakljinah v posoji-

lih na polica o zavarovanju življenja, v posojilih na vrednostne listine, v vrednostnih papirjih, menicah, zajamčenih zadolžnicah delničarjev in v kasi.

Redna rezerva za zgube vsled sprememb v kurzu znaša 5.703.523-99 K, izredna z letošnjim odkazom vred svoto, kakor je zahtevalo društvena pravila, namreč 2.920.985-12 K, skupaj 8.624.239-11 K.

Zaklad za oskrbo društvenih uslužbencev je znašal koncem l. 1899. kron 2.081.807-28.

Skupni prebitok je dosegel svoto 2.912.742-52; ako odbijemo deleže zavarovancev v znesku 506.663-76 K, preostaje čistega dohodka 2.406.078-76 K, ki se ima razdeliti tako-le:

Izredna rezerva za spremembe v kurzu kron 413.251-38, zastopništvom glasom pravil kron 231.675-72, dividende delničarjem kron 1.735.000, prenos na novi račun kron 26.551-66, skupaj kron 2.406.078-76.

Dividenda znaša torej 360 frankov od delnice ter se bo plačevala pri blagajnah ravnateljstev in podružnic od 10 t. m. naprej.

Vabilo na naročbo.

S 1. marcem 1900 smo odprli novo naročbo na »Edinost«, katera stane:

v Trstu (na dom pošiljana) in za vse Avstro-Ogersko:

24 kron za vse leto,
12 " „ pol leta,
6 " „ četrta leta,
2 kroni na mesec;

za zunanje deželi:

36 kron za vse leto.

za pol, četrta leta in na mesec pa razmerno.

Kdor izmed zunanjih naročnikov naroči »Edinost« na tamošnji pošti, dobi jo za 18 kron; to pa vsled tega, ker nam ni treba lista frankirati (5 stot. za vsako številko), marveč dotični naročnik plača poštnino naravnost tamošnji pošti, ali poštnina se izdatno zniža.

Posamične številke lista se prodajajo v Trstu v mnogih tobakarnah po 6 stotink (3 kr.), v Gorici pa po 8 stotink (4 kr.).

List se zamore z vsakim dnem naročiti.

One naročnike pa, ki so zaostali s plačilom naročnine, uljudno prosimo, da nemudoma storijo svojo dolžnost.

Uprava „Edinosti“

v ulici Molin piccolo št. 3, II. nadstr.

Prihod in odhod vlakov.

Južna železnica.

Odhod iz Trsta:

6.20 pdp. omn.	Nabrežina, Červinjan, Benetke
8.— " brzovl.	Dunaj, zveza z Reko
8.25 " " "	Nabrežina, Videm, Benetke, Rim
9.— " omn.	Nabrežina, Videm, Benetke, Verona
9.55 " pošt.	Dunaj, zveza Budapest in Zagreb
12.45 pop. omn.	Kormin, zveza Červinjan, Benetke
4.35 " " "	Nabrežina, Videm, Benetke, Rim
5.30 " " "	Benetke (via Červinjan in via Videm)
	Rim (via Bixij) naravnost.
6.25 " pošt.	Dunaj, zveza z Reko
8.15 zveč. brzovl.	Kormin
8.15 " " "	Dunaj, zveza s Peštom, Reko
8.45 " meš.	Nabrežina, Videm, Benetke
9.45 " " "	do Mürsuschlaga
6.10 " (samo ob sredah)	ekspres v Ostende

Dohod v Trst:

6.56 pdp. meš.	iz Mürsuschlaga, Beljaka itd.
7.33 " " "	iz Italije, Kormina, Nabrežine
8.45 " brzovl.	iz Kormina
9.28 " " "	Dunaj, zveza s Pešto, Muihim
10.25 " pošt.	Dunaj, zveza z Reko
10.40 " brzovl.	iz Italije preko Kormina
11.20 " omn.	iz Benetk (via Červinjan)
5.35 pop. pošt.	Dunaj, zveza z Gorico
7.45 zveč. omn.	iz Italije preko Kormina
8.30 " brzovl.	iz Italije preko Kormina
9.— " " "	Dunaj, zveza z Reko
11.35 " omn.	iz Italije preko Kormina
10.38 pdp. (samo v sredo)	ekspres iz Ostende

Konsumno društvo pri Sv. Jakobu

naznanja slav. občinstvo da je odprlo v ulici Concordia (vogel ulice Vespucci) pri Sv. Jakobu

svojo novo gostilno

Toči izvrstno istrsko, dalmatinsko in vipavsko izvrstna kuhinja vedno pripravljena z gorkimi in mrzlimi jedili.

Za mnogobrojni obisk se priporoča

Odbor.

MATTONIJEV
GISSHÜBLER
naravna
alkalična kislina
Na prodaj
je več kosov pohištva in trije
šivalnih stroji pri Mariji Čokelj
via Cordajuoli 3, I. nadstr.

Zahvala.

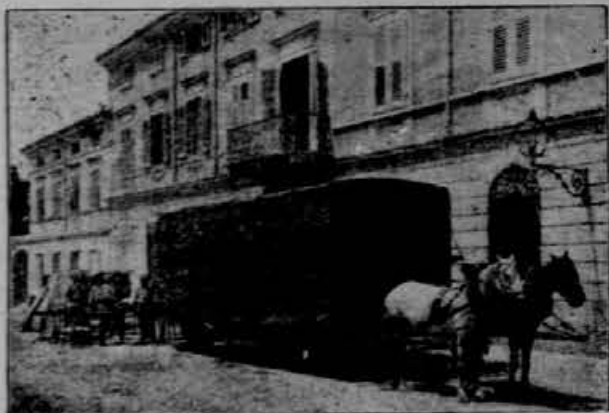
Podpisani globoko ganjeni potolikih dokazih sočutja in spoštovanja o priliki smrti g.

Mihe Smrdel

izrekamo največjo zahvalo vsem ki so se spominjali preblagega pokojnika v njegovih zadnjih urah, ter ga spremili k večnemu počitku.

V Sežani, dne 9. aprila 1900.

Družine Smrdel, Goljevšek in Macarol.

Spedicijska poslovnica

Gašpar Hvalič
v Gorici v ulici Morelli št. 12.

se toplo priporoča Slovincem v mestu in na deželi za prevažanje vsakovrstnega blaga in pohištva v vse kraje.

Nov zaprt voz za prevažanje.

Dostavljanje nepoškodovanega blaga se zagotavlja

ZALOGA POHIŠTVA IN OGLEDAL

Rafaella Italia

TRST — Via Malcanton št. 1 — TRST

Zaloga pohištva za jedilnice, spalnice in sprejemnice, zimnice in peresnice, ogledal in železnih blagajna, po cenah, da se ni bati konkurence.

!! Važno za vsakega !!

Razprodaja za neverjetno nizke cene: 12 krasnih komadov za samo

2 gld. 95 kr.

1 krasna žepna ura iz niklja Sidro-Remontoir, s pokri- valom in tri-letnim jamstvom ima sekundarico in popolno izdelan stroj. (Ni primerjati onim, katere pošiljajo mnogi bazarji za pozlačene.)

1 verižica za uro, sestava oklepa (na zahtevo iz niklja ali posrebrjena).

1 krasna igla za zavrtnike za gospode iz amer. double- zлата s kameni, podobnimi bri-

ljantom.

1 par lepih zapestnih gumbov iz pravega srebra priznanega od c. kr. državnega urada.

1 par krasnih gumbov za rokave iz amerikan- skega double zлата.

1 zbirka gumbov za srajce in ovrtnike iz amer. double-zлата (5 komadov).

1 elegantno, novoiznajdeno toaletno pomanjše- valno zrcalo. (Novost!)

Dokler zaloga obstoji, razpošiljam teh 12 ko- madov proti povzetju ali proti pošiljati denarja pri naročilu za samih **gld. 2-95.** (Sama žepna ura iz niklja Anker-Remontoir stala je prej 5 gld.) Kar ne ugaja, sprejema v roku 8 dni radovoljno nazaj

E. Holzer

zalagatelj zveze c. kr. avstrijskih državnih uradnikov in zaloga ur in zlatenice na deželo.

Krakovo — Stradom 18. — Krakovo.

Ilustrovani ceniki gratis in franko.

Vabilo

k II. rednemu letnemu občnemu zboru „hranilnice in posojilnice v Tomaji reg. zadruga z neomejeno zavezo“. Zboro- vanje se bode vršilo dne 22 aprila 1900 ob 3 uri popoldne v prostorih „Elizabetišča“ po sledečem vsporodu:

1. Poročilo načelstva.
2. Potrjenje letnih računov.
3. Izvolitev načelstva.
4. Volitev nadzorstva.
5. Razni predlogi.

Tomaj, dne 10. aprila 1900.

Načelstvo hranilnice in posojilnice.

Službo išče

petošolec, štenograf, pri kakem odvetniku ali denarnem zavodu, kakor posilnici, zavarovalnici itd.

Pisma pod „Velika noč“ Sv. Jurij ob Ščavnici, via Radgona poste re- stante.

Tržaška posojilnica in hranilnica

registrovana zadruga z omejenim poročtvom.

ulica S. Francesco št. 2, I. n.

(Slovanska Čitalnica).

Hranilne uloge se sprejemajo od vsakega, če tudi ni od zadruga in se obrestujejo po 4%. Rentni davek od hranilnih ulog plačuje zavod sam.

Posojila dajejo se samo zadrugnikom in sicer na uknjižbo po 5 1/2%, na menjice po 6%, na zastave po 5 1/2%.

Uradne ure se: od 9—12 dopoldne in od 3—4 popoldne; ob nedeljah in praznikih od 10—12 dopoldne.

Izplačuje se: vsaki ponedeljek od 11—12 dopoldne in vsaki četrtek od 3—4 po- poludne.

Poštno hranilnični račun 816.004.

Najboljše berilo in darilo

je vsestransko jako pohvaljena

Vzgoja in omika ali izvir sreče

(neobhodno potrebna knjiga za vsakega človeka, ka- teri se hoče sam lahko in hitro navaditi vsega potreb- nega, da more sebe in druge blažiti in prav olajati) ter se dobi za predplačilo 1 gld. 50 kr., po pošti 10 kr. več, ali proti po štemu povzetju pri **Jožefu Valenčiču na Dunaju III., Steingasse N. 9 I. St., Th. 10.**

Založnik ozir. prodajalec je voljen vrniti denar, ako bi mu kupec poslal knjigo še nerazrezano in čisto v treh dneh nazaj. Cena je skrajno znižana, knjig je malo več.

se sledi odhoda iz Trsta

izvedbe v „Kavarni Tedesco“, kjer je tudi kolo na ogled.

se vsled odhoda iz Trsta

takoj prodaja. Natančne po-

izvedbe v „Kavarni Tedesco“, kjer je tudi kolo na ogled.

se vsled odhoda iz Trsta

takoj prodaja. Natančne po-

izvedbe v „Kavarni Tedesco“, kjer je tudi kolo na ogled.

se vsled odhoda iz Trsta

takoj prodaja. Natančne po-

izvedbe v „Kavarni Tedesco“, kjer je tudi kolo na ogled.

se vsled odhoda iz Trsta

takoj prodaja. Natančne po-

izvedbe v „Kavarni Tedesco“, kjer je tudi kolo na ogled.

se vsled odhoda iz Trsta

takoj prodaja. Natančne po-

izvedbe v „Kavarni Tedesco“, kjer je tudi kolo na ogled.

se vsled odhoda iz Trsta

takoj prodaja. Natančne po-

izvedbe v „Kavarni Tedesco“, kjer je tudi kolo na ogled.

se vsled odhoda iz Trsta

takoj prodaja. Natančne po-

izvedbe v „Kavarni Tedesco“, kjer je tudi kolo na ogled.

se vsled odhoda iz Trsta

takoj prodaja. Natančne po-

izvedbe v „Kavarni Tedesco“, kjer je tudi kolo na ogled.

se vsled odhoda iz Trsta

takoj prodaja. Natančne po-

izvedbe v „Kavarni Tedesco“, kjer je tudi kolo na ogled.

se vsled odhoda iz Trsta

takoj prodaja. Natančne po-

izvedbe v „Kavarni Tedesco“, kjer je tudi kolo na ogled.

se vsled odhoda iz Trsta

takoj prodaja. Natančne po-

izvedbe v „Kavarni Tedesco“, kjer je tudi kolo na ogled.

se vsled odhoda iz Trsta

takoj prodaja. Natančne po-

izvedbe v „Kavarni Tedesco“, kjer je tudi kolo na ogled.

se vsled odhoda iz Trsta

takoj prodaja. Natančne po-

izvedbe v „Kavarni Tedesco“, kjer je tudi kolo na ogled.

se vsled odhoda iz Trsta

takoj prodaja. Natančne po-

izvedbe v „Kavarni Tedesco“, kjer je tudi kolo na ogled.

se vsled odhoda iz Trsta

takoj prodaja. Natančne po-

izvedbe v „Kavarni Tedesco“, kjer je tudi kolo na ogled.

se vsled odhoda iz Trsta

takoj prodaja. Natančne po-

izvedbe v „Kavarni Tedesco“, kjer je tudi kolo na ogled.

se vsled odhoda iz Trsta

takoj prodaja. Natančne po-

izvedbe v „Kavarni Tedesco“, kjer je tudi kolo na ogled.

se vsled odhoda iz Trsta

takoj prodaja. Natančne po-

izvedbe v „Kavarni Tedesco“, kjer je tudi kolo na ogled.

se vsled odhoda iz Trsta

OBUVALA!

Pepi Kraševce

pri cerkvi Sv. Petra (Piazza Rosario pod ljudsko šolo).

priporoča svojo bogato zalogo raznovrstnega obuvala za gospode, gospe in otroke.

Poštna naročila se izvrše v tistem dnevu. Odposiljatev je poštne prosta.

Prevzema vsako delo na debelo in drobno ter izvršuje iste z največjo natančnostjo in točnostjo po konkurenčnih cenah.

Za mnogobrojne naročila se uljudno pri- poroča

Josip Stantič
čevljarški mojster

M. AITE

Trgovina manifakturnega blaga

Trst. — Via Nuova — Trst.

vogal Via S. Lazzaro št. 8.

Čast mi je javiti slavn. občinstvu in cenj. odje- malcem, da sem prejel bogat izbor raznovrstnega blaga za spomlad in poletje in sicer: črne in barvane snovij, za moške obleke; velik izbor snovij za ženske kakor: saten, perkal, piké za obleke in bluže v lepih risanjih. Bogata zaloga raznovrstnega perila na meter, nadalje srajce, maje, ovrtniki in ovrtnice najnovejše mode, namizni beli in barvani prti; bele in barvane zagrinjala na meter in gotove.

Drobnarije za krojače, kitničarke in šivilje ter raznovrstni okraski za ženske obleke.

Naročila za moške obleke po meri z največjo točnostjo in natančnostjo.

Velik izbor blaga za zastave in narodnih trakov za društvene znake.

Vse po najnižjih cenah.

Nadeja se tudi v prihodnje podpore cene odjemalcev in sl. občinstva, teležim se najljubdeje

M. Aite.

Izvrstno kolo

se vsled odhoda iz Trsta takoj prodaja. Natančne po-

izvedbe v „Kavarni Tedesco“, kjer je tudi kolo na ogled.

se vsled odhoda iz Trsta

takoj prodaja. Natančne po-

izvedbe v „Kavarni Tedesco“, kjer je tudi kolo na ogled.

se vsled odhoda iz Trsta

takoj prodaja. Natančne po-

izvedbe v „Kavarni Tedesco“, kjer je tudi kolo na ogled.

se vsled odhoda iz Trsta

takoj prodaja. Natančne po-

izvedbe v „Kavarni Tedesco“, kjer je tudi kolo na ogled.

se vsled odhoda iz Trsta

takoj prodaja. Natančne po-

izvedbe v „Kavarni Tedesco“, kjer je tudi kolo na ogled.

se vsled odhoda iz Trsta

takoj prodaja. Natančne po-

izvedbe v „Kavarni Tedesco“, kjer je tudi kolo na ogled.

se vsled odhoda iz Trsta

takoj prodaja. Natančne po-

izvedbe v „Kavarni Tedesco“, kjer je tudi kolo na ogled.

se vsled odhoda iz Trsta

takoj prodaja. Natančne po-

izvedbe v „Kavarni Tedesco“, kjer je tudi kolo na ogled.

se vsled odhoda iz Trsta

takoj prodaja. Natančne po-

izvedbe v „Kavarni Tedesco“, kjer je tudi kolo na ogled.

se vsled odhoda iz Trsta

takoj prodaja. Natančne po-

izvedbe v „Kavarni Tedesco“, kjer je tudi kolo na ogled.

se vsled odhoda iz Trsta

takoj prodaja. Natančne po-

izvedbe v „Kavarni Tedesco“, kjer je tudi kolo na ogled.

se vsled odhoda iz Trsta

takoj prodaja. Natančne po-

izvedbe v „Kavarni Tedesco“, kjer je tudi kolo na ogled.

se vsled odhoda iz Trsta

takoj prodaja. Natančne po-

izvedbe v „Kavarni Tedesco“, kjer je tudi kolo na ogled.

se vsled odhoda iz Trsta

takoj prodaja. Natančne po-

izvedbe v „Kavarni Tedesco“, kjer je tudi kolo na ogled.

se vsled odhoda iz Trsta

takoj prodaja. Natančne po-

izvedbe v „Kavarni Tedesco“, kjer je tudi kolo na ogled.

se vsled odhoda iz Trsta

takoj prodaja. Natančne po-

izvedbe v „Kavarni Tedesco“, kjer je tudi kolo na ogled.

se vsled odhoda iz Trsta

takoj prodaja. Natančne po-

izvedbe v „Kavarni Tedesco“, kjer je tudi kolo na ogled.

se vsled odhoda iz Trsta

takoj prodaja. Natančne po-

izvedbe v „Kavarni Tedesco“, kjer je tudi kolo na ogled.

se vsled odhoda iz Trsta

takoj prodaja. Natančne po-

izvedbe v „Kavarni Tedesco“, kjer je tudi kolo na ogled.

Mala oznanila.

Pod to rubriko prinašamo oznanila po najnižjih cenah. Za enkratno insercijo se plača po 1 nvč. za besedo; za večkratno insercijo pa se cena premirno zniža. Oglasi za vse leto za enkrat na teden stanejo po 10 gld. ter se plačujejo v četrletnih anticipatnih obrokih. Najmanjša objava 30 nvč.

Zaloga likerjev v sodih in buteljkah.

Perhauc Jakob ulica Acquedotto 8
Zaloga vsakovrstnih vin in buteljk. Postrežba točna, cene zmerne.

Krème.

Pirih Ivan ulica Media št. 3., toči črna in bela vina in pivo prve vrste kuhinja izvrstna, cene zmerne.

Lozić Jurij Androna S. Lorenzo (za ma- gistratom). Zaloga pristnega dalmatinskega vina po najnižjih cenah. Razprodaja od 5 litrov naprej. Na zahtevanje se pošilja na dom in na deželo.

Potočnik Fran ima gostilno v ulici Ireneo št. 2., toči istrsko, dal- matinsko in belo vipavsko vino ter Steinfeldsko pivo vsaki čas mrzel jedi. Odprto vedno do polnoči.

Obuvala.

Rehar Peter ulica Riborgo št. 25. Velika zaloga in delavnica vsako- vrstnega obuvala po naročbi.

Pekarne in sladčičarne.

Jak. Perhauc Ulica Stadion št. 20, pe- karna in sladčičarna, svež kruh večkrat na dan, prodaja moke. Vsprejema tudi domači kruh v pecivo. Postrežba točna.

Ivan Pahor ulica Conti št. 2 ima veliko pekarno in sladčičarno 3krat na dan svež kruh. Prodajalnica moke ter sprejema naročila za vsakovrstno fino pečivo za bližajoče se praznike ter druge svečane prilike. Se priporoča cenj. trgovcem za zalaganje kruha. Cene zmerne postrežba točna.

Kavarne.

Anton Šorli priporoča svoji kavarni „Commercio“ in „Tedesco“ ki sti shajališči Slovincem. Na razpolago so vsi slo- venski in mnog. drugih časnikov.

Trgovci.

Fran Hitty Ulica Barriera vecchia št. 13 prodajalnica vsakovrstnega manifakturnega blaga in drobnarij. Na zahtevanje se pošiljajo vzorci tudi na deželo.

Novak Mihalj trgovec, ulica Sv. Cate- rina št. 9, priporoča svojo zalogo kolonialnega blaga na debelo in na drobno. Razpošilja na deželo proti povzetju.

Oglje in drva.

Muha Josip v ulici del Torro št. 12 priporoča svojo dobro pre- skrbljeno zalogo oglja in raznega kuriva kakor pre- moga, koka, trdega lesa itd. Svoji k svojim!

Mlin na par.

Valentin Skočir ima v ulici Giulia št. 309 mlin na par, kjer melje vsakovrstne turščene moke. Trgovcem po- šilja na dom točno in po najnižji ceni. Za zasebnike melje po nizki pristojbini. Za kakovost blaga se jamči.

Civilni in vojaški krojač.

C. kr. privilegirani kroji vsakemu koj razumljivi krojiti

Martin Poveraj v Gorici na Travniku št. 22 I. n ima izborna zaloga vsakovrstne blaga za obleke iz inozemskih in avstrijskih tovarn in gotovih oblek, dežnikov in sobnih plaščev za vsako sezono. Vse po naj- novejši modi.

Voščene sveče.

J. Kopač svečar v Gorici ulica Sv. Antona št. 7 izdeluje sveče iz pristnega čebelnega voska. Za pristnost jamči s 2000 k. Za obilne naročila se priporoča prečastiti duhovščini, cer-